

Warszawa, dnia 11 lipca 2023 r.

Sz. P. Anna Moskwa

Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

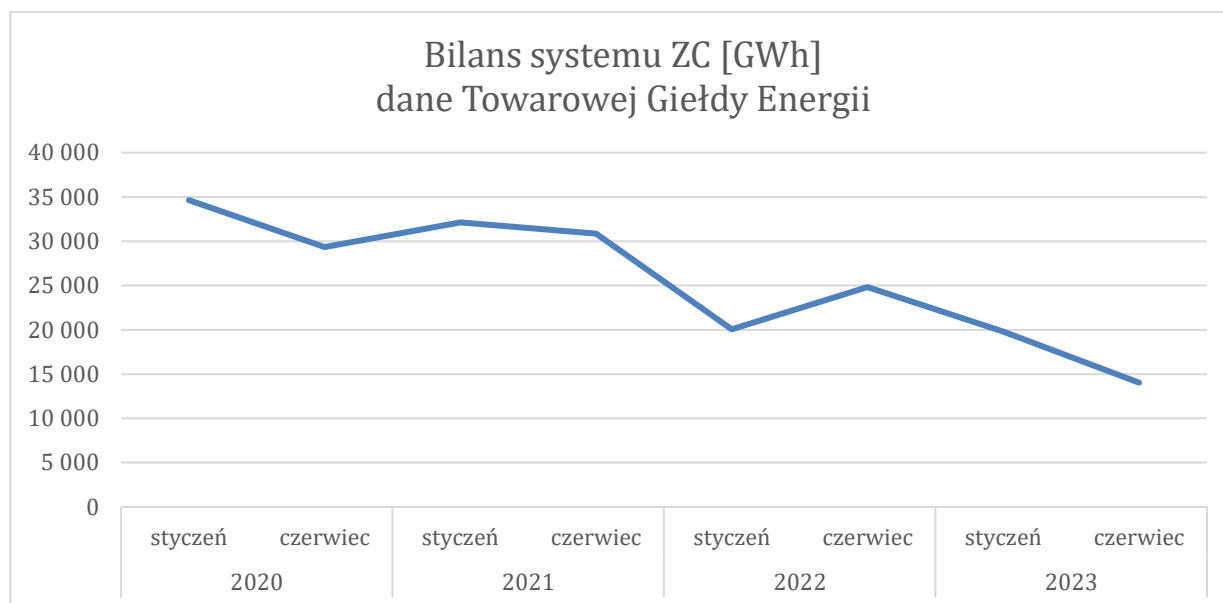
Działając w imieniu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, w związku z zainicjowaniem procesu konsultacji publicznych *projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w latach 2024–2026* (dalej: „Projekt”), poniżej przedstawiamy stanowisko Stowarzyszenia.

Projekt przewiduje obniżenie wielkości udziału, o którym mowa w art. 59 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, czyli dla tzw. „zielonych certyfikatów” (dalej: „poziom obowiązek”), odpowiednio do poziomu 11 proc. w 2024 r., 10 proc. w 2025 r. i 9 proc. w 2026 r. Zgodnie z dołączonym do Projektu uzasadnieniem, celem powyższego jest ograniczanie wpływu zmniejszającej się podaży zielonych certyfikatów w związku z upływającym 15-letnim okresem wsparcia dla kolejnych instalacji na obserwowaną w systemie nadwyżkę popytu.

Odnosząc się do projektowanej, dalszej redukcji poziomu obowiązku umarzania zielonych certyfikatów warto zaznaczyć, że skutki modyfikacji przedmiotowego parametru, z uwagi na specyfikę systemu umarzania świadectw pochodzenia, są możliwe do zaobserwowania dopiero w roku następującym po roku, którego dotyczy dany poziom obowiązku.

Skutki dla bilansu systemu zielonych certyfikatów, przewidzianego w *rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w 2023 r.* znaczącego obniżenia poziomu obowiązku z 18,5 proc. w 2022 r. do 12 proc. w 2023 r. będą więc możliwe do zaobserwowania dopiero po zakończeniu realizacji obowiązku za rok 2023, tj. nie wcześniej niż po 30 czerwca 2024 r.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że już w roku bieżącym, a więc przy rozliczaniu przez podmioty zobowiązane poziomowi obowiązku wynoszącego 18,5 proc., obserwowany jest silny spadek nadpodaży zielonych certyfikatów w ogólnym bilansie tego systemu, postulujemy zaniechanie dalszego obniżania przedmiotowego parametru. Zgodnie z danymi Towarowej Giełdy Energii odnotowano redukcję skumulowanej nadpodaży zielonych certyfikatów wynoszącą w przybliżeniu 10 TWh w czerwcu 2023 r. w stosunku do bilansu z czerwca 2022 r.

Jak wynika z analiz Stowarzyszenia, znacząco niższy poziom obowiązku za rok bieżący, wynoszący 12 proc., przełoży się w sposób istotny na ogólny bilans systemu, prowadząc do ponownego zwiększenia skumulowanej nadpodaży świadectw pochodzenia na rynku.

Jak wynika z dostępnych na stronach Urzędu Regulacji Energetyki danych historycznych w zakresie ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnych źródeł energii, potwierdzonej świadectwami pochodzenia, poziom obowiązku zarówno obowiązujący w roku bieżącym jak i przewidziany w ramach przedmiotowego projektu jest nieproporcjonalny do wolumenu energii, jaki objęty zostanie wydanymi świadectwami pochodzenia w kontekście upływu 15-letniego okresu wsparcia w najbliższych latach w ramach przedmiotowego systemu.

Podkreślenia wymaga, że w pierwszych latach funkcjonowania systemu zielonych certyfikatów dominujące były instalacje wykorzystujące hydroenergię oraz technologię współspalania, których udział w ostatnich latach funkcjonowania rynku świadectw pochodzenia należy uznać za marginalny. Obecnie dominujące technologie w ramach tego systemu, czyli instalacje wykorzystujące energię wiatru oraz biomasę zaczęły odnotowywać istotne przyrosty mocy począwszy od roku 2010, co oznacza, że będą one kończyć generację w ramach tego systemu nie wcześniej niż w roku 2026.

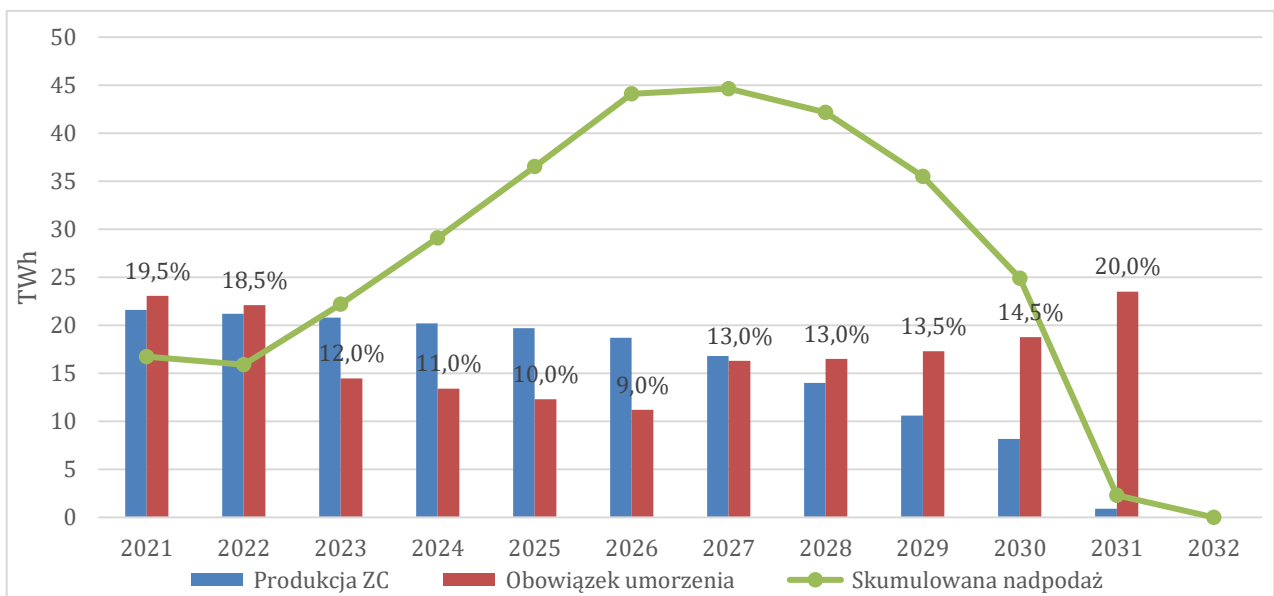
Ilość energii elektrycznej wytworzonej z OZE w latach 2005 - 2020, potwierdzonej świadectwami pochodzenia, wydanymi do dnia 31.12.2020 r.*

Rodzaj instalacji OZE	Ilość [MWh]							
	Okres wytwarzania energii elektrycznej							
	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Instalacje wykorzystujące biogaz	104 465,281	116 691,863	161 767,939	220882,924	295 311,766	363 595,743	430 537,322	530 524,345
Instalacje wykorzystujące biomasę	467 975,678	503 846,206	545 764,936	560967,435	601 088,244	635 634,844	1 101 188,962	2 209 928,971
Instalacje wykorzystujące energię promieniowania słonecznego	-	-	-	-	1,328	1,672	177,805	1 177,532
Instalacje wykorzystujące energię wiatru	135 291,628	257 037,412	472 116,429	806318,563	1 045 166,230	1 823 297,061	3 128 672,517	4 612 893,792
Instalacje wykorzystujące hydroenergie	2 175 559,099	2 029 635,604	2 252 659,312	2152943,187	2 375 778,804	2 922 051,638	2 316 833,384	2 031 724,612
Instalacje wykorzystujące technologie współspalania biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego z innymi paliwami	877 009,321	1 314 336,612	1 797 217,058	2751954,127	4 287 815,430	5 243 251,417	5 999 582,057	7 088 695,428
Łącznie	3 760 301,007	4 221 547,697	5 229 525,674	6 493 066,236	8 605 161,802	10 987 832,375	12 976 992,047	16 474 944,680

Rodzaj instalacji OZE	Ilość [MWh]							
	Okres wytwarzania energii elektrycznej							
	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
(1)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
Instalacje wykorzystujące biogaz	665 143,194	803 435,552	875 773,032	1 006 425,160	1 035 254,601	1 010 937,483	932 637,188	635 537,773
Instalacje wykorzystujące biomasę	3 928 038,893	4 623 815,704	4 736 199,204	4 619 210,232	3 514 789,021	4 084 445,101	4 942 446,242	2 295 923,186
Instalacje wykorzystujące energię promieniowania słonecznego	1 418,771	4 514,874	43 289,925	80 766,984	81 706,723	95 803,210	93 661,383	66 621,733
Instalacje wykorzystujące energię wiatru	6 078 433,878	7 640 802,091	10 706 934,242	12 495 540,549	14 951 718,568	12 793 466,739	14 990 716,052	11 412 176,088
Instalacje wykorzystujące hydroenergie	2 439 500,536	2 181 462,160	1 829 456,571	779 536,250	809 875,423	575 731,628	466 697,556	345 403,795
Instalacje wykorzystujące technologie współspalania biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego z innymi paliwami	3 785 104,165	4 462 167,696	4 260 440,561	1 194 468,274	1 000 565,525	841 994,111	1 012 975,256	702 303,064
Łącznie	16 897 639,437	19 716 198,077	22 452 093,535	20 175 947,449	21 393 909,861	19 402 378,272	22 439 133,677	15 457 965,639

Powyższe powoduje, że skala zjawiska w postaci wychodzenia instalacji wytwórczych z systemu zielonych certyfikatów w okresie obowiązywania projektowanego mechanizmu, tj. w latach 2024 – 2026, nie będzie znacząca, a co za tym idzie, obecny niski poziom obowiązku, którego wpływ na bilans uwidoczni się dopiero za rok, oraz projektowane dalsze obniżenie tego parametru przyczynią się do wzrostu skumulowanej nadpodaży zielonych certyfikatów na rynku i w konsekwencji ponownej destabilizacji rynku świadectw pochodzenia.

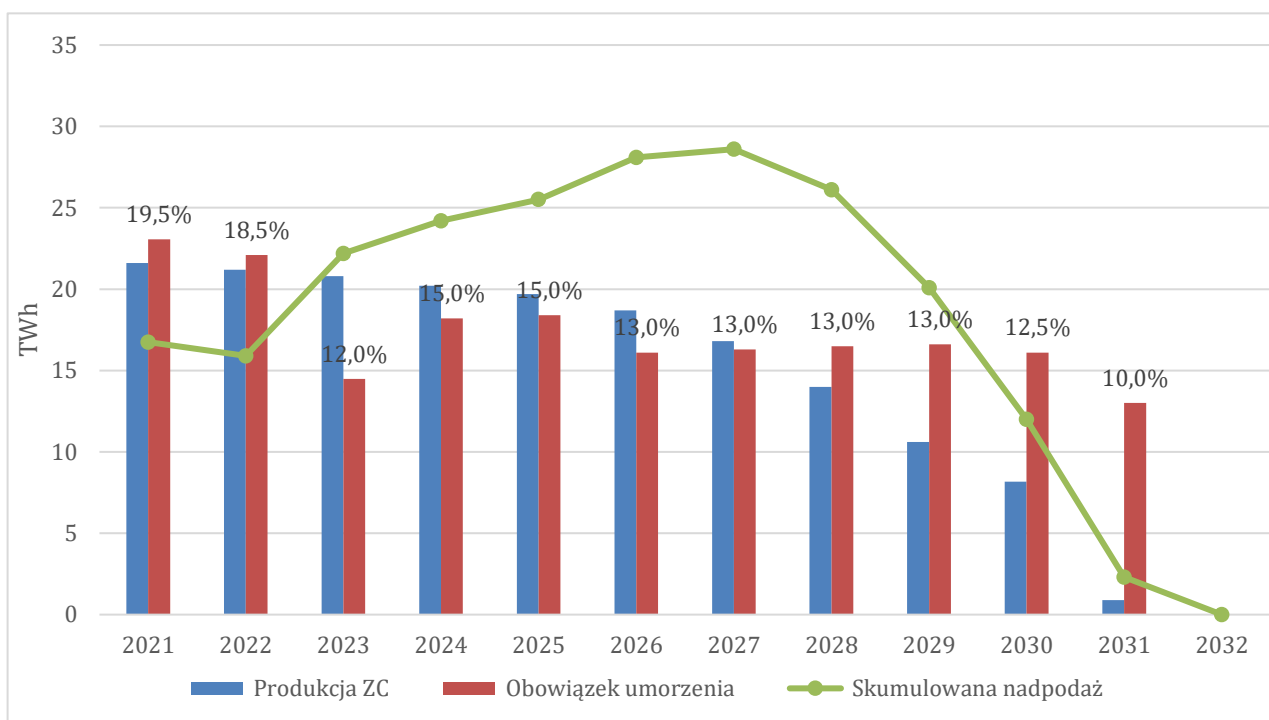
Jak wynika z analiz Stowarzyszenia, obowiązujący w roku bieżącym, 12 – procentowy poziom obowiązku oraz projektowane dalsze obniżenie tego parametru w kolejnych trzech latach przyczynią się do wzrostu skumulowanej nadpodaży zielonych certyfikatów, która w roku 2027 wyniesie ponad 40 TWh.

Ponowny wzrost skumulowanej nadpodaży będzie istotny tym bardziej, gdy uwzględnimy potrzebę zbilansowania systemu przed zakończeniem jego funkcjonowania. Nadmierne rozregulowanie relacji popytowo-podażowej w ostatniej fazie funkcjonowania systemu zielonych certyfikatów może doprowadzić do sytuacji, w której niemożliwe będzie przywrócenie równowagi przed końcem obowiązywania tego

systemu i jego zamknięcie w sposób pozwalający na uniknięcie znaczących wahań cen zielonych certyfikatów oraz umorzenie wszystkich aktywnych praw majątkowych. Destabilizacja tego rynku w ostatnich latach jego funkcjonowania będzie miała więc daleko idące i trudne do przewidzenia negatywne konsekwencje zarówno dla wytwórców, jak i odbiorców energii.

Mając na uwadze powyższe, rekomendujemy określenie poziomu obowiązku w kolejnych latach na poziomie 15 proc. w 2024 r., 15 proc. w 2025 r. i 13 proc. w 2026 r.

W ocenie Stowarzyszenia przywołane parametry pozwolą na wyplaszczanie krzywej wzrostu skumulowanej nadpodaży oraz uniknięcie opisanych w niniejszym piśmie ryzyk i konieczności znaczącego podwyższenia poziomu obowiązku w ostatnich latach funkcjonowania przedmiotowego systemu. Podkreślić należy, że im niższy poziom obowiązku zostanie określony w najbliższej perspektywie, tym wyższy będzie musiał zostać określony w przyszłości. Odnosząc się do uwarunkowań ekonomicznych i samego postrzegania przedmiotowego systemu, trudne do zaakceptowania przez uczestników rynku będzie przyjęcie poziomu obowiązku wynoszącego w przybliżeniu 20 proc., co będzie konieczne do zbilansowania systemu na koniec jego funkcjonowania, w przypadku przyjęcia projektowanych niskich wartości na najbliższe lata.

Z poważaniem,

Sebastian Kwapuliński

Prezes Zarządu